

Besluit

Kenmerk ACM/UIT/346624

Zaaknummer ACM/17/022684

Tarievenbesluit TenneT 2018

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 41c, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998

1	Inleiding	3
2	Achtergrond en systematiek	3
2.1	Achtergrond	3
2.2	Systematiek	3
3	Procedure voor de totstandkoming van dit besluit	4
4	Totstandkoming van de tarieven	5
4.1	Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties	5
4.1.1	Toepassing van de wettelijke formule	6
4.1.2	Gemaakte doelmatige kosten voor de verwerving van een bestaand net	7
4.1.3	Geschatte vermogenskosten voor RCR-investeringen	7
4.1.4	Geschatte kosten voor RCR-investeringen	7
4.1.5	Kosten voor de systeemtaken	8
4.1.6	Inkoopkosten naastgelegen netten	8
4.1.7	Conclusie	9
4.2	Tariefcorrecties	9
4.2.1	Tariefcorrecties op grond van de algemene wettelijke bevoegdheid	10
4.2.2	Tariefcorrecties op grond van een specifieke wettelijke bevoegdheid	15
4.2.3	Conclusie	16
4.3	Totale inkomsten inclusief tariefcorrecties	17
4.4	Wijziging rekenvolumina 2018	18
4.5	Tarieven	18
5	Dictum	19
	Bijlage 1 – De rekenmodule voor het jaar 2018	21
	Bijlage 2 – Relevante wettelijke bepalingen	21

1 Inleiding

1. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) stelt met dit besluit de tarieven vast die TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) met ingang van 1 januari 2018 ten hoogste in rekening mag brengen voor het uitvoeren van haar wettelijke taken. Deze wettelijke taken zijn de transporttaken en de systeemtaken. Het gaat om de tarieven voor het transport op het extra hoogspanningsnet (hierna: EHS-netten) en voor het transport op het hoogspanningsnet (hierna: HS-netten). De ACM is bevoegd de tarieven vast te stellen op grond van artikel 41c, eerste en tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Daarnaast stelt de ACM de rekenvolumina van TenneT gewijzigd vast op grond van artikel 41a, tweede lid, van de E-wet.
2. In dit besluit licht de ACM eerst de achtergrond en systematiek van de tariefregulering toe (hoofdstuk 2), gevolgd door een beschrijving van de procedure voor de totstandkoming van dit besluit (hoofdstuk 3) en de totstandkoming van de tarieven (hoofdstuk 4). Daarna stelt de ACM de tarieven vast in het dictum (hoofdstuk 5). Dit besluit bevat daarnaast twee bijlagen. Bijlage 1 betreft de rekenmodule voor het jaar 2018. Dit is een Excelbestand dat de ACM publiceert op www.acm.nl. Bijlage 2 bevat de relevante wettelijke bepalingen. De bijlagen bij dit besluit vormen een integraal onderdeel van dit besluit.

2 Achtergrond en systematiek

2.1 Achtergrond

3. Elektriciteit wordt getransporteerd via elektriciteitsnetten. De netbeheerder voert wettelijke taken uit voor het door hem beheerde net. Voor TenneT gaat het om de transporttaken zoals neergelegd in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel p, van de E-wet en de systeemtaken zoals neergelegd in artikel 16, tweede lid, van de E-wet. TenneT voert deze wettelijke taken uit op het landelijk hoogspanningsnet.¹ Deze netbeheerder heeft een wettelijk monopolie. Voor het verrichten van de wettelijke taken brengt de netbeheerder tarieven in rekening. Om ervoor te zorgen dat de afnemer niet teveel betaalt, stelt de ACM de tarieven vast die TenneT ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de transporttaken en van de systeemtaken (hierna gezamenlijk: transporttarieven). Met dit besluit stelt de ACM de tarieven vast die TenneT met ingang van 1 januari 2018 ten hoogste in rekening mag brengen.

2.2 Systematiek

4. De transporttarieven komen als volgt tot stand. Allereerst stelt de ACM de methode van regulering voor TenneT vast in een methodebesluit. Met de methode van regulering voor TenneT beoogt de ACM de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van de uitvoering van deze taken te bevorderen. De ACM heeft op 30 augustus 2016 de methode voor de reguleringsperiode 2017-2021 vastgelegd in het methodebesluit transporttaken² en in het

¹ Het landelijk hoogspanningsnet omvat het extra hoogspanningsnetwerk (met een spanningsniveau van 220/380 kV, hierna: EHS-netten) en het hoogspanningsnet (met een spanningsniveau van 110/150 kV, hierna: HS-netten).

² Besluit van 30 augustus 2016 met kenmerk ACM/DE/2016/205075.

methodebesluit systeemtaken³. Op 13 april 2017 heeft de ACM het methodebesluit transporttaken op enkele punten gewijzigd.⁴ De methodebesluiten zijn van toepassing op dit tarievenbesluit.

5. Op basis van het methodebesluit transporttaken worden de x-factor en rekenvolumina vastgesteld. Voor TenneT zijn de x-factor en rekenvolumina voor de reguleringsperiode 2017-2021 vastgesteld bij besluit van 1 november 2016 (hierna: x-factorbesluit).⁵ De bovengenoemde wijziging van het methodebesluit transporttaken leidde tevens tot een wijziging van de x-factor. Het x-factorbesluit is daarom ingetrokken en vervangen met het besluit van 18 april 2017.⁶ Om de tarieven vast te stellen, berekent de ACM eerst de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties. Deze worden berekend met de formule uit artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, van de E-wet en de toevoegingen als bedoeld in artikel 41b, eerste en derde lid, van de E-wet. Vervolgens bepaalt de ACM welke tariefcorrecties hierop moeten worden aangebracht om zo tot de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties te komen.
6. De totale inkomsten inclusief tariefcorrecties zijn de inkomsten die de netbeheerder maximaal met de transporttarieven mag verdienen. De netbeheerder is verplicht om een voorstel voor de tarieven in te dienen. De ACM toetst dit tarievenvoorstel aan de E-wet en de Tarieencode elektriciteit. De ACM stelt vervolgens de tarieven vast.
7. Voor een uitgebreide toelichting van de systematiek en de samenhang tussen de bovengenoemde besluiten verwijst de ACM naar hoofdstuk 4 van de methodebesluiten.

3 Procedure voor de totstandkoming van dit besluit

8. De netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet dient uiterlijk voor 1 oktober een tarievenvoorstel aan de ACM te sturen.
9. Veel van de gegevens die de ACM gebruikt voor het berekenen van de inkomsten van TenneT komen uit de reguleringsdata die TenneT jaarlijks aan de ACM verstrekt. De ACM heeft de reguleringsdata van het jaar 2016 ontvangen op 19 mei 2017. Voor het vaststellen van dit besluit is de ACM onder meer van deze gegevens uitgegaan.
10. De ACM heeft op 6 september 2017 een definitieve tarievenmodule inclusief invulinstructie en auditinstructie ten behoeve van het indienen van het tarievenvoorstel aan TenneT gestuurd. De tarievenmodule is een Excelbestand waarin de inkomsten worden berekend en de tarieven kunnen worden ingevuld. De ACM heeft TenneT verzocht de tarievenmodule in te vullen conform de invulinstructie en de ingevulde gegevens te laten controleren door een externe accountant conform een auditinstructie.

³ Besluit van 30 augustus 2016 met kenmerk ACM/DE/2016/205074.

⁴ Besluit van 13 april 2017 met kenmerk ACM/DE/2017/201480_OV. Dit gewijzigde besluit treedt met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2017.

⁵ Besluit van 1 november 2016 met kenmerk ACM/DE/2016/205151_OV.

⁶ Besluit van 18 april 2017 met kenmerk ACM/DE/2017/201610_OV. Dit gewijzigde besluit treedt met terugwerkende kracht in werking vanaf 1 januari 2017.

11. Op 28 september 2017 heeft de ACM het tarievenvoorstel, voorzien van een toelichting en een controleverklaring van een externe accountant, voor het jaar 2018 van TenneT ontvangen. De ACM heeft het tarievenvoorstel op 6 oktober 2017 gepubliceerd op haar website (www.acm.nl), waarbij bedrijfsvertrouwelijke gegevens onleesbaar zijn gemaakt.
12. De ACM heeft op 13 november 2017 en 16 november 2017 vragen gesteld aan TenneT naar aanleiding van haar tarievenvoorstel. Op 20 november 2017 en 22 november 2017 heeft de ACM antwoorden ontvangen op deze vragen.
13. De ACM heeft belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een reactie te geven, ten behoeve van de vaststelling van de tarieven. De ACM heeft geen reacties ontvangen op het voorstel.

4 Totstandkoming van de tarieven

14. De ACM stelt tarieven vast voor het transport op EHS-netten en voor het transport op HS-netten. De tarieven komen tot stand in vijf stappen. Elke stap wordt uitgevoerd voor zowel EHS-netten als HS-netten. De eerste stap betreft de berekening van de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties (paragraaf 4.1). Stap twee is de berekening van de hoogte van de tariefcorrecties (paragraaf 4.2). De derde stap betreft de berekening van de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties (paragraaf 4.3). De vierde stap betreft het beoordelen van de wijziging van de rekenvolumina. Ten slotte volgt de beoordeling van de tarieven aan de hand van de Tarievenscode elektriciteit (paragraaf 4.4). Een cijfermatige uitwerking van de berekening van de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties is te vinden in bijlage 1 bij dit besluit.

4.1 Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties

15. De totale inkomsten exclusief tariefcorrecties die TenneT in het jaar 2018 mag ontvangen zijn het startpunt voor de berekening van de tarieven. Deze inkomsten exclusief tariefcorrecties bestaan uit:
 1. de toepassing van de wettelijke formule (artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, van de E-wet);
 2. de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen, voor zover deze kosten doelmatig zijn (artikel 41b, eerste lid, onderdelen g, van de E-wet);
 3. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder zal maken voor een RCR-investering (artikel 41b, eerste lid, onderdelen h, van de E-wet);
 4. en de geschatte kosten die de netbeheerder heeft voor een RCR-investering (artikel 41b, eerste lid, onderdelen i, van de E-wet);
 5. een schatting van de kosten voor de systeemtaken (artikel 41b, derde lid, van de E-wet);
 6. een schatting van de inkoopkosten naastgelegen netten in het jaar 2018 (artikel 41b, tweede lid, van de E-wet).

4.1.1 Toepassing van de wettelijke formule

16. De wettelijke formule in artikel 41b in de E-wet luidt als volgt:

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1}$$

waarbij

TI_t de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar $t-1$ en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;

17. De ACM berekent de totale inkomsten uit de tarieven in het voorafgaande jaar (2017) in bijlage 1 bij dit besluit. Uit de berekening volgt dat deze totale inkomsten 2017 EUR 431.151.679 bedragen. Dit is TI_{t-1} zoals bedoeld in randnummer 16.
18. De ACM baseert zich op gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) voor de bepaling van de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex. De hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2018 bedraagt 1,4%.
19. De ACM heeft de x-factor voor de periode 2017-2021 gewijzigd vastgesteld in het gewijzigde x-factorbesluit 2017-2021. De x-factor voor TenneT is vastgesteld op 0,92 per jaar.
20. Uit de toepassing van de wettelijke formule volgt daarmee dat de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties en exclusief toevoegingen EUR 433.221.207 bedragen voor het jaar 2018. Dit bedrag bestaat uit twee delen: EUR 137.524.044 voor EHS-netten en EUR 295.697.163 voor HS-netten.

4.1.2 Gemaakte doelmatige kosten voor de verwerving van een bestand net

21. Op grond van artikel 41b, eerste lid, onderdeel g, van de E-wet neemt TenneT de doelmatige kosten voor een verwerving van een bestand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net in acht.
22. De ACM berekent de vergoeding voor de kosten 2018 van de overname “HS-installatie Deltius”. Deze investering is nog niet beoordeeld op doelmatigheid, de vergoeding houdt daarom nog geen rekening met een dergelijke beoordeling. De ACM berekent de vergoeding van de operationele kosten en kapitaalkosten op basis van de gerapporteerde regulatorische waarden van de activa. Dit resulteert in een vergoeding van EUR 202.501 die wordt toegevoegd aan de totale inkomsten 2018 voor HS-netten.

4.1.3 Geschatte vermogenskosten voor RCR-investeringen

23. Op grond van artikel 41b, eerste lid, onderdeel h, van de E-wet neemt TenneT de geschatte vermogenskosten in acht die zij zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is (hierna: RCR-investeringen). Dit is conform het methodebesluit transporttaken 2017-2021. De ACM sluit hiermee tevens aan bij de methodiek van het methodebesluit netbeheerder van het net op zee 2017-2021.
24. TenneT heeft in het tarievenvoorstel de geschatte waarden op 1 januari 2018 en 31 december 2018 van de activa in aanbouw opgegeven en toegelicht. De ACM berekent hiermee de geschatte vermogenskosten 2018 voor RCR-investeringen die nog niet in gebruik zijn genomen. Dit resulteert in een toevoeging voor het jaar 2018 van EUR 39.156.529 voor EHS-netten en EUR 1.265.591 voor HS-netten.

4.1.4 Geschatte kosten voor RCR-investeringen

25. Op grond van artikel 41b, eerste lid, onderdeel i, van de E-wet neemt TenneT de geschatte kosten in acht die zij zal maken voor RCR-investeringen die in gebruik zijn of worden genomen. Dit is conform het methodebesluit transporttaken 2017-2021. De ACM sluit hiermee tevens aan bij de methodiek van het methodebesluit netbeheerder van het net op zee 2017-2021.
26. De ACM berekent de geschatte kosten op basis van de gestandaardiseerde activawaarde van de RCR-activa, de afschrijvingen, de Weighted Average Cost of Capital (hierna: WACC) voor nieuw vermogen en de efficiënte inkoopkosten voor energie en vermogen. TenneT heeft in het tarievenvoorstel de investeringsuitgaven, de afschrijvingen en inkoopkosten voor energie en vermogen ingevuld, de overige gegevens ontleent de ACM uit de reguleringsdata 2016. Voor de algemene operationele kosten ontvangt TenneT een forfaitaire vergoeding van 1% van de totale efficiënte investeringen (inclusief reeds vergoede vermogenskosten) vanaf ingebruikname van de activa.
27. TenneT heeft in haar voorstel onder inkoopkosten energie en vermogen een schatting opgenomen van kosten voor het oplossen van transportbeperkingen (hierna: redispatchkosten) vóór

ingebruikname van desbetreffende RCR-investeringen. Zoals eveneens toegelicht in randnummer 54 is de ACM van oordeel dat TenneT op grond van de wet alleen geschatte vermogenskosten tot het moment van ingebruikname en geschatte kosten ná ingebruikname vergoed mag krijgen. Redispatchkosten die TenneT maakt vóór ingebruikname van de investering behoren naar mening van de ACM tot de investering. De ACM voegt het bedrag van deze schatting daarom niet toe aan de totale inkomsten van 2018.

28. De ACM berekent de kosten 2018 voor RCR-investeringen die in gebruik zijn of worden genomen. Dit resulteert in een toevoeging voor het jaar 2018 van EUR 24.278.070 voor EHS-netten en EUR 2.271.037 voor HS-netten.

4.1.5 Kosten voor de systeemtaken

29. Op grond van artikel 41b, derde lid, van de van de E-wet worden de geschatte kosten voor de systeemtaken toegevoegd aan de totale inkomsten voor de transporttaken. De geschatte kosten voor systeemtaken voor 2018 worden bepaald aan de hand van bijlage 1 van het methodebesluit systeemtaken 2017-2021.
30. De ACM berekent de geschatte kosten met gegevens uit de reguleringsdata 2016. Daarnaast heeft TenneT in haar tarievenvoorstel vrijval saldo onbalans 2017 opgenomen. Bij de berekening gebruikt de ACM het consumentenprijsindexcijfer, zoals opgenomen in randnummer 18 van dit methodebesluit.
31. De geschatte kosten voor het jaar 2018 bestaan uit de volgende onderdelen:
- De beheerkosten voor systeemtaken van EUR 64.931.882.
 - De inkoopkosten energie en vermogen voor systeemtaken van EUR 32.824.403.
 - De uitvoeringskosten voor systeemtaken van EUR 37.643.804.
- Dit resulteert in een vergoeding van EUR 135.400.089 die wordt toegevoegd aan de totale inkomsten 2018 voor EHS-netten.

4.1.6 Inkoopkosten naastgelegen netten

32. Volgens artikel 41b, tweede lid, eerste volzin, van de E-wet, dienen daarnaast de inkoopkosten naastgelegen netten bij andere netbeheerders in acht te worden genomen. Voor TenneT zijn dit de inkoopkosten naastgelegen netten en de InterTSO Compensation. De wettelijke formule wordt hier niet op toegepast.

Toevoeging prognose inkoopkosten naastgelegen netten 2018 (HS)

33. TenneT heeft in het tarievenvoorstel een prognose opgenomen voor de inkoopkosten naastgelegen netten 2018 voor HS-netten. TenneT licht in het tarievenvoorstel toe dat zij deze prognose baseert op de realisatie in 2016 gecorrigeerd voor inflatie. Dit resulteert in een toevoeging van EUR 18.702.403 op de totale inkomsten 2018 voor HS-netten.

Toevoeging prognose InterTSO Compensation 2018 (EHS)

34. TenneT heeft in het tarievenvoorstel een prognose opgenomen voor de InterTSO Compensation

2018 (hierna: ITC) voor EHS-netten. Volgens het methodebesluit transporttaken 2017-2021, subparagraaf 10.2, volgt de vergoeding voor de ITC kosten over de jaren 2017-2021 dezelfde systematiek als de inkoopkosten naastgelegen netten. TenneT licht in het tarievenvoorstel toe dat zij deze prognose baseert op de realisatie in 2016 gecorrigeerd voor inflatie. Dit resulteert in een vermindering van EUR 4.461.692 op de totale inkomsten 2018 voor EHS-netten.

4.1.7 Conclusie

35. Gelet op het bovenstaande komt de ACM op een bedrag van EUR 650.035.735 aan totale inkomsten exclusief tariefcorrecties voor TenneT voor het jaar 2018. Dit komt overeen met het tarievenvoorstel van TenneT.

4.2 Tariefcorrecties

36. De ACM kan de tarieven die zullen gelden corrigeren. Dit doet de ACM door de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties te berekenen. Hiertoe berekent de ACM in deze paragraaf de som van de tariefcorrecties. Deze som voegt de ACM toe aan de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties.
37. De ACM onderscheidt in hoofdstuk 11 van het methodebesluit tariefcorrecties op grond van de algemene wettelijke bevoegdheid zoals neergelegd in artikel 41c, tweede lid, van de E-wet en tariefcorrecties waarvoor een specifieke wettelijke bevoegdheid is verleend.
38. De ACM past voor dit tarievenbesluit de volgende tariefcorrecties toe op grond van de algemene wettelijke bevoegdheid:
1. Correctie overdracht HS-netten Stedin (HS);
 2. Correctie inkoopkosten energie en vermogen 2016 (EHS en HS);
 3. Correctie inkomsten transporttaken na wijzigingen x-factor (EHS en HS);
 4. Correctie vermogenskosten RCR-investeringen 2016 (EHS en HS);
 5. Correctie totale kosten RCR-investeringen 2016 (EHS en HS);
 6. Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2016 (EHS en HS);
 7. Aftrek prognose omzet aansluitdienst en meterhuur 2018 (EHS en HS);
 8. Nacalculatie inkomsten;
 9. Correcties voor de systeemtaken (EHS)
 - a. Correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaken 2016, inclusief sancties;
 - b. Correctie inkomsten systeemtaken na wijzigingen x-factor;
 - c. Correctie systeemdiensten 2011 tot en met 2014;
 - d. Restitutie systeemdienstentarieven n.a.v. de CBb-uitspraak inzake DOW 2015 en 2016.
39. De ACM past voor dit tarievenbesluit de volgende tariefcorrecties toe op grond van een specifieke wettelijke bevoegdheid:
1. Correctie inkoopkosten naastgelegen netten 2016 (HS);
 2. Correctie InterTSO Compensation 2016 (EHS);
 3. Correctie omzet 2016 (EHS en HS);
 4. Inzet veilinggelden (EHS).

40. Als de ACM kosten of opbrengsten uit eerdere jaren vergoedt in de tarieven van het jaar 2018 wordt daarbij ook rekening gehouden met de financieringslasten of baten die uit deze vergoeding achteraf volgen door toepassing van de heffingsrente c.q. belastingrente.⁷ De heffingsrente c.q. belastingrente is een vergoeding van gemiste rente. Deze rente is vastgesteld voor de periode tot 1 januari 2018. Bij het vaststellen van het onderhavige tarievenbesluit is de belastingrente voor het eerste en tweede kwartaal van 2018 nog niet bekend. Daarom gaat de ACM over tot een schatting van de belastingrente. De ACM schat de belastingrente van het eerste en tweede kwartaal op 4%. De ACM overweegt hierbij dat het minimumpercentage van de belastingrente gelijk is aan 4% en de huidige marktrentes geen aanleiding geven om een hoger percentage te verwachten.
41. Het uitgangspunt bij het toepassen van de heffingsrente c.q. belastingrente is dat over het totale bedrag rente wordt berekend vanaf 1 juli van het jaar waarop het tekort of overschot betrekking heeft tot 1 juli 2018. Een uitzondering hierop vormt de correctie omzet 2016, waarbij de belastingrente wordt berekend vanaf 1 januari na het jaar waarop het tekort of overschot betrekking heeft. Een tweede uitzondering wordt gevormd voor de correcties vermogenskosten en totale kosten RCR-investeringen 2016. Aangezien deze kosten worden vergoed vanaf 1 april 2016, is 'het midden van de periode dat een tekort is ontstaan' in dit geval het midden van het derde kwartaal, in plaats van de gangbare 1 juli.

4.2.1 Tariefcorrecties op grond van de algemene wettelijke bevoegdheid

42. De correcties die de ACM in deze paragraaf (4.2.1) berekent, zijn gebaseerd op artikel 41c, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de E-wet. Indien een ander onderdeel van artikel 41c, tweede lid, van de E-wet als basis dient, wordt dit expliciet aangegeven.

4.2.1.1 Correctie overdracht HS-netten Stedin (HS)

43. De ACM calculeert de overdracht van de HS-netten van Stedin na. Per 1 januari 2015 heeft TenneT het HS-net van Stedin overgenomen. Voor de kosten van het beheer heeft de ACM in tarievenbesluiten van 2015 en 2016 TenneT een vergoeding gegeven. Deze vergoeding was gebaseerd op schattingen van Stedin van de activawaarden en kosten van het jaar 2014. De ACM was voornemens deze schattingen van de kosten 2014 wil vervangen door realisaties van de kosten in 2014, zodra deze realisaties van Stedin bekend zouden zijn.
44. De ACM heeft op 29 februari 2016 de realisaties van de activawaarden en de afschrijvingen van het HS-net en de bijbehorende beheerkosten en inkoopkosten energie en vermogen 2014 van Stedin ontvangen. De ACM heeft berekend dat de vergoeding in 2015 EUR 50.771 te hoog was en in 2016 EUR 729.891 te laag was. De totale correctie bedraagt na toepassing van de belastingrente EUR 732.340. Dit bedrag wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2018 voor HS-netten. De ACM wijkt hiermee af van het tarievenvoorstel van TenneT. In het tarievenvoorstel had TenneT haar eigen realisaties in 2015 en 2016 van het HS-net opgenomen.

⁷ De ACM gebruikt de heffingsrente voor de jaren tot en met 2012 en de belastingrente voor jaren vanaf 2013.

4.2.1.2 Correctie inkoopkosten energie en vermogen 2016 (EHS en HS)

45. De ACM calculeert de inkoopkosten energie en vermogen 2016 na. De ACM maakt hiervoor een berekening met de zogenoemde bonus/malusregeling. In het Methodebesluit Transporttaken TenneT 2014-2016⁸ heeft de ACM in hoofdstuk 10 beschreven hoe de bonus/malusregeling werkt en hoe de ACM deze toepast. De ACM heeft de realisaties van de inkoopkosten energie en vermogen van TenneT ontvangen bij de reguleringsdata 2016.
46. De prognose van de inkoopkosten energie en vermogen 2016 bedroeg EUR 50.683.055 voor de EHS-netten. De realisatie bedraagt EUR 69.049.419. Als gevolg van de bonus/malusregeling en de belastingrente leidt dit tot een correctie van EUR 18.655.393 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2018 voor EHS-netten.
47. De prognose van de inkoopkosten energie en vermogen 2016 bedroeg EUR 27.419.645 voor de HS-netten. De realisatie bedraagt EUR 43.590.091. Als gevolg van de bonus/malusregeling en de belastingrente leidt dit tot een correctie van EUR 18.904.945 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2018 voor HS-netten.

4.2.1.3 Correctie inkomsten transporttaken na wijzigingen x-factoren

48. De ACM calculeert de inkomsten transporttaken 2014-2016 en 2017 na als gevolg van wijzigingen van de x-factoren, op grond van artikel 41c, tweede lid, aanhef en onder a, van de E-wet. De ACM heeft in 2017 gewijzigde x-factorbesluiten vastgesteld voor reguleringsperiode 2014-2016⁹ en voor de reguleringsperiode 2017-2021.¹⁰ In beide x-factorbesluiten is de x-factor naar beneden bijgesteld: van 7,12 naar 6,46 voor de periode 2014-2016 en van 1,19 naar 0,92 voor de periode 2017-2021. Omdat de ACM de x-factoren achteraf heeft gewijzigd, leidt dit tot een correctie van de inkomsten in dit tarievenbesluit.
49. Voor de jaren 2014, 2015, 2016 en 2017 leidt dit tot verschillen van respectievelijk EUR 2.876.703, EUR 5.472.065, EUR 7.746.327 en EUR 1.172.552. Nadat deze verschillen over de EHS-netten en HS-netten zijn verdeeld en na toepassing van de belastingrente, resulteert een correctie van EUR 7.190.767 voor EHS en van EUR 11.927.779 voor HS. Deze bedragen worden opgeteld bij de totale inkomsten voor 2018.

4.2.1.4 Correctie vermogenskosten RCR-investeringen 2016 (EHS en HS)

50. De ACM calculeert de vermogenskosten van RCR-investeringen in aanbouw 2016 na. De ACM berekent hiervoor het verschil tussen de realisaties van deze vermogenskosten en de geschatte vermogenskosten van RCR-investeringen in aanbouw die in de transporttarieven 2017 zijn verwerkt. TenneT heeft de gerealiseerde waarden op 1 januari 2016 en 31 december 2016 van de activa in aanbouw opgegeven in de reguleringsdata 2016. Op basis van deze data berekent de ACM de gerealiseerde vermogenskosten 2016.

⁸ ACM kenmerk: ACM/DE/2016/200654, dd. 10 februari, 2016.

⁹ Besluit van 4 juli 2017 met kenmerk: ACM/DE/2017/203924_OV.

¹⁰ Besluit van 18 april 2017 met kenmerk: ACM/DE/2017/201610_OV.

51. De geschatte vermogenskosten 2016 van RCR-investeringen in aanbouw bedroegen EUR 21.803.281 voor de EHS-netten. De realisatie bedraagt EUR 20.585.908. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 1.310.271 die in mindering wordt gebracht van de totale inkomsten 2018 voor EHS-netten.
52. De geschatte vermogenskosten 2016 van RCR-investeringen in aanbouw bedroeg EUR 1.454.189 voor de HS-netten. De realisatie bedraagt EUR 1.396.843. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 61.723 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2018 voor HS-netten.

4.2.1.5 Correctie kosten RCR-investeringen 2016 (EHS)

53. De ACM calculeert de kosten van RCR-investeringen 2016 na. De ACM berekent hiervoor het verschil tussen de realisaties van deze kosten en de geschatte kosten van RCR-investeringen die in de transporttarieven 2017 zijn verwerkt. De ACM berekent de kosten op basis van de gestandaardiseerde activawaarde van de RCR-activa, de afschrijvingen, de Weighted Average Cost of Capital (hierna: WACC) voor nieuw vermogen en de efficiënte inkoopkosten voor energie en vermogen. Deze gegevens komen uit de reguleringsdata 2016. Dit betreft alleen in gebruik genomen RCR-investeringen in het EHS-net. Voor de HS-netten zijn er in 2016 nog geen in gebruik genomen RCR-investeringen.
54. Desgevraagd heeft TenneT toegelicht dat zij in de reguleringsdata 2016 onder de kosten voor energie en vermogen voor RCR-investeringen redispatchkosten heeft opgenomen die zijn ontstaan tijdens de testfase. De ACM maakt hieruit op dat deze kosten zijn gemaakt vóór de ingebruikname van de betreffende investering. De ACM is van oordeel dat TenneT op grond van de wet alleen geschatte vermogenskosten tot het moment van ingebruikname en geschatte kosten na ingebruikname mag ontvangen.¹¹ Redispatchkosten die TenneT maakt vóór ingebruikname van de investering vergoedt de ACM daarom niet. Naar mening van de ACM behoren deze kosten tot de investering. De vergoeding voor energie en vermogen voor RCR-investeringen (op basis van prognoses) die de ACM voor het jaar 2016 in het tarievenbesluit 2017 heeft opgenomen corrigeert zij in onderhavig tarievenbesluit naar EUR 0.
55. De geschatte kosten 2016 van in gebruik genomen RCR-investeringen bedroeg EUR 3.584.523 voor de EHS-netten. De realisatie bedraagt EUR 2.020.091. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 1.683.814 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2018 voor EHS-netten.

4.2.1.6 Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2016 (EHS en HS)

56. TenneT heeft in het tarievenvoorstel een correctie opgenomen voor de omzet aansluitdienst en meterhuur 2016 voor EHS- en HS-netten. TenneT heeft hiervoor het verschil berekend tussen de werkelijke opbrengsten voor de aansluitdienst en meterhuur in 2016 en de geprognosticeerde opbrengsten die in de transporttarieven van 2016 zijn verwerkt. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 383.430 die in mindering wordt gebracht op de totale

¹¹ Zie artikel 41b, eerste lid, onderdelen h en i.

inkomsten 2018 voor de EHS-netten en een correctie van EUR 7.670.256 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten voor 2018 voor de HS-netten.

4.2.1.7 Aftrek prognose omzet aansluitdienst en meterhuur 2018 (EHS en HS)

57. TenneT heeft in het tarievenvoorstel een prognose opgenomen van de omzet aansluitdienst en meterhuur 2018 voor EHS- en HS-netten. TenneT licht in het tarievenvoorstel toe dat zij deze prognose baseert op de realisatie in 2016 gecorrigeerd voor inflatie. Dit resulteert in een correctie van EUR 1.072.517 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2018 voor de EHS-netten en een correctie van EUR 30.907.463 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2018 voor de HS-netten.

4.2.1.8 Correctie inkomsten transport 2014-2015

58. TenneT heeft een correctie 'nacalculatie inkomsten' opgenomen in het tarievenvoorstel. Desgevraagd heeft TenneT toegelicht dat deze correctie het gevolg is van wijzigingen van facturen. Eén wijziging gaat over de correctie van een factuur bij een klant als gevolg van een geschilprocedure waar de ACM uitspraak over heeft gedaan. De andere wijziging ziet op een factuurcorrectie voor transportonafhankelijke diensten als gevolg van een wetswijziging. Na toepassing van belastingrente resulteert dit voor de EHS-netten in een correctie van EUR 924.406 en voor de HS-netten in een correctie van EUR 401.283. Deze correcties worden toegevoegd aan de totale inkomsten voor 2018.

4.2.1.9 Tariefcorrecties voor de systeemtaken (EHS)

59. De ACM past op het budget voor de systeemtaken vier tariefcorrecties toe. Het gaat om de volgende tariefcorrecties:

- Correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaken 2016;
- Correctie inkomsten systeemtaken na wijzigingen x-factor;
- Correctie systeemdiensten 2011- 2014;
- Restitutie systeemdienstentarieven n.a.v. de CBb-uitspraak inzake DOW 2015 en 2016.

Correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaken 2016

60. De ACM calculeert de inkoopkosten energie en vermogen voor systeemtaken 2016 na. De ACM berekent dit met de zogenoemde bonus/malusregeling. In het Methodebesluit Systeemtaken TenneT 2014-2016 (hierna: methodebesluit systeemtaken 2014-2016)¹² heeft de ACM beschreven hoe zij deze nacalculatie berekent.

61. De prognose van de inkoopkosten energie en vermogen 2016 bedroeg EUR 76.207.881 voor de EHS-netten. De realisatie bedraagt EUR 54.426.136. Als gevolg van de bonus/malusregeling en de belastingrente leidt dit tot een correctie van EUR 19.751.322 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2018 voor EHS-netten.

Correctie inkomsten systeemtaken na wijzigingen x-factor

¹² Besluit van 10 februari 2016 met kenmerk ACM/DE/2016/200653.

62. De ACM calculeert de inkomsten systeemtaken 2014-2016 en 2017 na als gevolg van wijzigingen van de x-factoren, op grond van artikel 41c, tweede lid, aanhef en onder a, van de E-wet. De ACM heeft in 2017 gewijzigde x-factorbesluiten vastgesteld voor reguleringsperiode 2014-2016¹³ en voor de reguleringsperiode 2017-2021.¹⁴ In beide x-factorbesluiten is de x-factor naar beneden bijgesteld, dit heeft ook invloed op de inkomsten van systeemtaken in die perioden. Omdat de ACM de x-factoren achteraf heeft gewijzigd, leidt dit tot een correctie van de inkomsten in dit tarievenbesluit.
63. Voor de jaren 2014, 2015, 2016 en 2017 leidt dit tot verschillen van respectievelijk EUR 554.062, EUR 1.561.811, EUR 1.628.365 en EUR 0. Na toepassing van de belastingrente resulteert een correctie van EUR 4.166.239. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de totale inkomsten voor 2018 voor EHS-netten.

Correctie inkomsten systeemdiensten 2011-2014

64. TenneT heeft een correctie inkomsten systeemdiensten opgenomen in het tarievenvoorstel. Desgevraagd heeft TenneT toegelicht dat dit een nacalculatie betreft voor systeemdiensten voor de periode 2011-2014. TenneT heeft voor de jaren 2011-2014 voorschotfacturen voor systeemdiensten verstuurd aan partijen in afwachting van de ontvangst van de meetdata. Bij een aantal van de partijen die inmiddels wel meetdata hebben verstrekt bleek dat zij geen systeemdiensttarief verschuldigd waren. De in rekening gebrachte voorschotten zijn met deze partijen verrekend. Na toepassing van belastingrente resulteert dit voor de EHS-netten in een correctie van EUR 1.655.641 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2018 voor EHS-netten.

Restitutie systeemdienstentarieven n.a.v. de CBb-uitspraak inzake DOW 2015 en 2016

65. In het methodebesluit systeemtaken 2014-2016 heeft de ACM geconcludeerd dat, ten gevolge van de uitspraak van het CBb van 23 juli 2012 inzake Dow Benelux B.V.¹⁵ bepaalde afnemers in het verleden onverschuldigde systeemdienstentarieven hebben betaald. TenneT dient deze afnemers te restitueren. Dit leidt tot een wijziging in inkomsten uit de systeemdienstentarieven die voor verrekening in aanmerking kan komen.
66. De ACM heeft de door TenneT in haar tarievenvoorstel opgevoerde restituties van de systeemdienstentarieven onderzocht, waaruit geen aanpassingen zijn voortgekomen. Op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet voert de ACM derhalve de door TenneT opgegeven correctie uit. Dit resulteert in een correctie van EUR 31.596.946¹⁶ die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2018 voor EHS-netten.

¹³ Besluit van 4 juli 2017 met kenmerk: ACM/DE/2017/203924_OV.

¹⁴ Besluit van 18 april 2017 met kenmerk: ACM/DE/2017/201610_OV.

¹⁵ ECLI:NL:CBB:2012:BX4127.

¹⁶ Dit bedrag is een optelsom van de correctie voor de claimperiode vóór 1 juli 2017 (EUR 30.895.465) en de claimperiode ná 1 juli 2017 (EUR 701.481).

4.2.2 Tariefcorrecties op grond van een specifieke wettelijke bevoegdheid

4.2.2.1 Correctie inkoopkosten naastgelegen netten 2016 (HS)

67. De ACM calculeert de inkoopkosten naastgelegen netten 2016 na, op grond van artikel 41b, tweede lid van de E-wet. De ACM berekent hiervoor het verschil tussen de realisatie in 2016 en de prognose van de inkoopkosten die in de transporttarieven 2016 is verwerkt.
68. De ACM heeft bij de reguleringsdata 2016 de realisaties van de inkoopkosten naastgelegen netten 2016 van TenneT ontvangen. De prognose van de inkoopkosten naastgelegen netten 2016 bedroeg EUR 14.578.185. De realisatie bedraagt EUR 18.407.369. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 4.141.645 die wordt opgeteld bij de totale inkomsten 2018 voor HS-netten.

4.2.2.2 Correctie InterTSO Compensation 2016 (EHS)

69. De ACM calculeert de InterTSO Compensation 2016 (hierna: ITC) na, op grond van artikel 41b, tweede lid, van de E-wet. De ACM berekent hiervoor het verschil tussen de realisatie in 2016 en de prognose van de ITC die in de transporttarieven van 2016 zijn verwerkt. Onder de realisatie wordt verstaan de opbrengsten minus de kosten die op basis van de internationale afspraken worden toegerekend aan het Nederlandse landelijk hoogspanningsnetwerk.
70. De ACM heeft bij de reguleringsdata 2016 de realisaties van de ITC 2016 van TenneT ontvangen. De prognose van de ITC 2016 bedroeg EUR 4.901.019. De realisatie bedraagt minus EUR 4.391.308. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 10.425.133 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2018 voor EHS-netten.

4.2.2.3 Correctie omzet 2016 (EHS en HS)

71. De ACM calculeert de omzet 2016 na, op grond van artikel 41d, tweede lid, van de E-wet. De ACM berekent hiervoor het verschil tussen de gerealiseerde tariefinkomsten in het jaar 2016 en de toegestane inkomsten voor 2016. De ACM heeft bij het tarievenvoorstel de realisaties van de tariefinkomsten van TenneT ontvangen.
72. De toegestane inkomsten 2016 voor de EHS-netten bedroegen EUR 17.478.937. De realisatie bedraagt EUR 21.231.773. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 3.980.242 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2018 voor EHS-netten.
73. De toegestane inkomsten 2016 voor de HS-netten bedroegen EUR 457.391.790. De realisatie bedraagt EUR 450.447.216. Dit resulteert, na toepassing van de belastingrente, in een correctie van EUR 7.365.388 die in mindering wordt gebracht op de totale inkomsten 2018 voor HS-netten.

4.2.2.4 Inzet veilinggelden (EHS)

74. De gelden die voortvloeien uit de toewijzing van koppelingscapaciteit (hierna: veilinggelden) op grond van artikel 16, zesde lid van Verordening 714/2009¹⁷ worden gebruikt als inkomsten waarmee de tarieven kunnen worden verlaagd. De ACM bepaalt hiervoor de inzet van de veilinggelden bij de vaststelling van de transporttarieven. De veilinggelden zijn de opbrengsten die TenneT ontvangt middels de veilingen van de beschikbare transportcapaciteit op de grensoverschrijdende transmissielijnen verminderd met de kosten van de veiling. In de bevoegdheidsovereenkomst hebben TenneT en de ACM afspraken gemaakt over de wijze waarop TenneT reeds ontvangen en in de toekomst te ontvangen veilinggelden betreft in het jaarlijkse tarievenvoorstel.¹⁸
75. De ACM heeft het rapport met de realisaties van de veilinggelden 2016 op 12 juli 2017 ontvangen. De realisatie van de veilinggelden voor 2016 is EUR 67.581.000. Dit bedrag wordt verdeeld over drie jaar (2018 tot en met 2020). Samen met de uitkomsten uit voorgaande jaren wordt voor het jaar 2018 in totaal EUR 145.076.521 ingezet. Dit bedrag wordt in mindering gebracht op de totale inkomsten 2018 voor EHS-netten.

4.2.3 Conclusie

76. Gelet op het bovenstaande komt de ACM op een bedrag van minus EUR 129.390.697 aan correcties voor het jaar 2018. Voor de volledigheid vermeldt de ACM dat dit niet overeenkomt met het tarievenvoorstel van TenneT. De ACM wijkt af van het tarievenvoorstel van TenneT op twee onderdelen: de correctie overdracht HS-stedin en de correctie kosten RCR-investeringen 2016. Dit is toegelicht in respectievelijk randnummers 44 en 54. Hierdoor is het bedrag aan correcties lager.

¹⁷ Verordening 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1228/2003.

¹⁸ Overeenkomst van 15 december 2015 met kenmerk ACM/DE/2015/206388.

4.3 Totale inkomsten inclusief tariefcorrecties

77. In paragraaf 4.1.7 is uitgewerkt dat de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties EUR 650.035.735 bedragen voor het jaar 2018. In paragraaf 4.2.3 is berekend dat de tariefcorrecties minus EUR 129.390.697 bedragen voor het jaar 2018. Opgeteld vormen deze de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties, te weten EUR 520.645.038. Dit is het bedrag dat TenneT in 2018 maximaal mag ontvangen. De onderstaande tabel bevat een samenvatting van de inkomsten en correcties. In bijlage 1 wordt de opbouw van deze inkomsten weergegeven.

Paragraaf	Omschrijving	EHS	HS	Totaal
4.1.1	Toepassing van de wettelijke formule	137.524.044	295.697.163	
4.1.2	Toevoeging HS-installatie Deltius	0	202.501	
4.1.3	Toevoeging geschatte vermogenskosten RCR activa in aanbouw 2018	39.156.529	1.265.591	
4.1.4	Toevoeging geschatte totale kosten RCR-investeringen 2018	24.278.070	2.271.037	
4.1.5	Toevoeging kosten systeemtaken	135.400.089	0	
4.1.6	Toevoeging inkoopkosten naastgelegen netten:	-4.461.692	18.702.403	
4.1.7	Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties	331.897.039	318.138.695	650.035.735
4.2.1.1	Correctie Overdracht HS-netten Stedin	0	732.340	
4.2.1.2	Correctie Inkoopkosten E&V 2016	18.655.393	18.904.945	
4.2.1.3	Correctie Inkomsten transporttaken na wijzigingen x-factoren	7.190.767	11.927.779	
4.2.1.4	Correctie Vermogenskosten RCR-investeringen 2016	-1.310.271	-61.723	
4.2.1.5	Correctie Totale kosten RCR-investeringen 2016	-1.683.814	0	
4.2.1.6	Correctie Omzet aansluitdienst en meterhuur 2016	-383.430	-7.670.256	
4.2.1.7	Correctie Aftrek prognose omzet aansluitdienst en meterhuur 2018	-1.072.517	-30.907.463	
4.2.1.8	Correctie Nacalculatie inkomsten	924.406	401.283	
4.2.1.9	Correctie Correctie inkoopkosten energie en vermogen systeemtaken 2016	-19.751.322	0	
4.2.1.9	Correctie Correctie inkomsten systeemtaken na wijzigingen x-factor	4.166.239	0	
4.2.1.9	Correctie Correctie systeemdiensten 2011 tot en met 2014	1.655.641	0	
4.2.1.9	Correctie Restitutie systeemdiententarieven n.a.v. de CBb-uitspraak inzake DOW 2015 en 2016	31.596.946	0	
4.2.2.1	Correctie Inkoopkosten naastgelegen netten 2016	0	4.141.645	
4.2.2.2	Correctie InterTSO Compensation 2016	-10.425.133	0	
4.2.2.3	Correctie Omzet 2016	-3.980.242	-7.365.388	
4.2.2.4	Correctie Inzet veilinggelden	-145.076.521	0	
4.2.3	Totaal correcties	-119.493.859	-9.896.838	-129.390.697
4.3	Totale inkomsten inclusief tariefcorrecties	212.403.180	308.241.858	520.645.038

4.4 Wijziging rekenvolumina 2018

78. De ACM wijzigt met dit besluit ook de rekenvolumina van TenneT. Op grond van artikel 41a, tweede lid, van de E-wet kan de ACM het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld (hierna: rekenvolumina) gedurende een reguleringsperiode wijzigen. De rekenvolumina dienen gebaseerd te zijn op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren. In het methodebesluit transporttaken 2017-2021 heeft de ACM aangegeven dat zij de rekenvolumina gedurende de reguleringsperiode wil aanpassen indien de verwachte veranderingen in de volumina ten opzichte van de rekenvolumina een wijziging van meer dan 1% in de inkomsten veroorzaken.
79. TenneT stelt voor de rekenvolumina voor 2018 te wijzigen naar de realisaties 2016. Het tarievenvoorstel komt met de nieuwe rekenvolumina neer op EUR 526.415.002. De ACM heeft berekend dat de inkomsten EUR 517.944.010 zijn, als de rekenvolumina 2017 worden gebruikt. Dit is een verschil van 1,6%. De ACM concludeert dat het tarievenvoorstel ten aanzien van het wijzigingen van de rekenvolumina voldoet aan hetgeen is bepaald in het methodebesluit.

4.5 Tarieven

80. In deze paragraaf vindt de beoordeling van de tarieven plaats. De ACM beoordeelt of het voorstel van TenneT voldoet aan hetgeen is bepaald in de Tarievenscode elektriciteit.
81. Hoofdstuk 3 van de Tarievenscode elektriciteit schrijft voor welke kosten gedekt dienen te worden door welke tariefdragers (3.7.5) en beschrijft verhoudingen tussen tarieven (3.7.5a). Ook wordt het cascade-beginsel toegepast: voor de kostentoerekening aan verbruikers worden kosten van een net op een hoger spanningsniveau toegerekend aan een net op een lager spanningsniveau (3.6).
82. De tarieven die TenneT heeft voorgesteld resulteren in verwachte inkomsten in 2018 die hoger zijn dan toegestaan. Zoals toegelicht in randnummer 76 heeft de ACM immers twee correcties niet overgenomen zoals voorgesteld door TenneT. Hierdoor stelt de ACM de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties lager vast dan waar TenneT in haar voorstel vanuit gaat. Om ervoor te zorgen dat de verwachte tariefinkomsten niet hoger zijn dan de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties, heeft de ACM de tarieven van TenneT aangepast. Hierbij heeft de ACM de voorgestelde vastrechtstarieven aangehouden en de maximale tarieven uitgerekend, conform de Tarievenscode elektriciteit. Dit zijn de tarieven die de ACM vaststelt.

5 Dictum

83. Op grond van artikel 41c, eerste en tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 stelt de Autoriteit Consument en Markt de transporttarieven voor het jaar 2018, die TenneT TSO B.V. ten hoogste in rekening mag brengen, vast overeenkomstig onderstaande tabel.
84. Daarnaast stelt de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 41a, tweede lid, van de E-wet de rekenvolumina gewijzigd vast volgens onderstaande tabel.

Afnemerscategorie Tariefdrager	Rekenvolume	Tarief
Afnemers EHS (220-380 kV)		
Vastrecht transportdienst per jaar	22	12.478,96
kW gecontracteerd per jaar	1.337.596	6,87
kW max per maand	13.264.388	0,70
Afnemers EHS (220-380 kV) max 600 uur per jaar		
Vastrecht transportdienst per jaar	0	12.478,96
kW gecontracteerd per jaar	181.630	3,44
kW max per week	2.052.004	0,24
Afnemers HS (110-150 kV)		
Vastrecht transportdienst per jaar	89	2.760,00
kW gecontracteerd per jaar	14.504.678	17,00
kW max per maand	152.867.809	1,63
Afnemers HS (110-150 kV) max 600 uur per jaar		
Vastrecht transportdienst per jaar	0	2.760,00
kW gecontracteerd per jaar	392.827	8,51
kW max per week	2.496.528	0,56

85. Van dit besluit zal de Autoriteit Consument en Markt mededeling doen in de Staatscourant. Voorts zal zij dit besluit publiceren op haar website (www.acm.nl) en ter inzage leggen ten kantore van de Autoriteit Consument en Markt. Daarnaast is TenneT TSO B.V. verplicht om een exemplaar ter inzage te leggen in ieder van haar vestigingen.
86. De tarieven treden in werking op 1 januari 2018.

Den Haag,
Datum: 23 november 2017

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

w.g.
mr. P.C.M. Bijlenga
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.

Bijlage 1 – De rekenmodule voor het jaar 2018

1. ACM heeft op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand “Rekenmodule TenneT 2018” gepubliceerd met daarin de berekening van de totale inkomsten voor het jaar 2018. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage bij dit tarievenbesluit en maakt hier integraal onderdeel van uit.

Bijlage 2 – Relevante wettelijke bepalingen

1. Artikel 40 E-wet

De tarieven voor de diensten ter uitvoering van de taken, genoemd in artikel 16, eerste en tweede lid, met uitzondering van onderdeel p, worden vastgesteld overeenkomstig de artikelen 41 tot en met 41d.

2. Artikel 41a E-wet

1 Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 41b, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 41, eerste lid, vast:

- a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,
- b. de kwaliteitsterm, en
- c. het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld.

2 De Autoriteit Consument en Markt kan het in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde rekenvolume gedurende de in de aanhef van dat lid bedoelde periode wijzigen.

[...]

3. Artikel 41b E-wet

1 Iedere netbeheerder zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel p, en voor zover het betreft de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de taken, genoemd in artikel 16, tweede lid, met inachtneming van:

- a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,
- b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 36 of 37,
- c. het bepaalde bij of krachtens artikel 41a,
- d. de formule

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100}\right) TI_{t-1}$$

waarbij

TI_t = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

TI_{t-1} = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t-1 en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;

- e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d of 20e, tweede of derde lid, voor zover de kosten doelmatig zijn;
- f. [...]
- g. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij of krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn;
- h. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is;
- i. de geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet heeft voor investeringen die in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft, in gebruik worden of zijn genomen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is.

2 De geschatte kosten die een netbeheerder voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste en tweede lid, bij een andere netbeheerder in rekening zal brengen, worden zonder toepassing van de formule, bedoeld in het eerste lid, onder d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van deze andere netbeheerder. Het verschil tussen de geschatte en gerealiseerde kosten wordt betrokken bij de vaststelling van de totale inkomsten uit de tarieven van de andere netbeheerder in een volgend jaar.

3 De geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet voor de uitvoering van de taken, genoemd in artikel 16, tweede lid, maakt, worden zonder toepassing van de formule, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, en met toepassing van het besluit, bedoeld in artikel 41, eerste lid, onderdeel b, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet.

4 De Autoriteit Consument en Markt stelt een beleidsregel vast betreffende de beoordeling van doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onder e en g.

4. Artikel 41c E-wet

1 De Autoriteit Consument en Markt stelt de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor onderscheiden tariefdragers, jaarlijks vast.

2 De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in dat jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:

- a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van de artikel 6:19 of 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;
- b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, indien zij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;
- c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken;
- d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten, terwijl netbeheerders die diensten in het jaar t of een gedeelte van jaar t niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt;
- e. zijn vastgesteld op basis van de geschatte kosten als bedoeld in het zevende lid en de gerealiseerde efficiënte kosten die daarvan afwijken.

3 [...]

7 De Autoriteit Consument en Markt betreft bij het vaststellen van de tarieven:

- a. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is;
- b. de geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet heeft voor investeringen die in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft, in gebruik worden of zijn genomen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is.

8 Indien de netbeheerder van het net op zee op grond van artikel 42a, derde lid, een bedrag in rekening brengt bij de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet wordt dat bedrag zonder toepassing van de formule, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven.

5. Artikel 41d E-wet

1 In afwijking van artikel 41a wordt voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet ten aanzien van de taken, bedoeld in artikel 16, eerste lid geen kwaliteitsterm vastgesteld.

2 De Autoriteit Consument en Markt stelt voor de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet jaarlijks het verschil vast tussen de totale inkomsten uit de tarieven, bedoeld in artikel 41b, eerste

lid, onderdeel d, en de gerealiseerde totale inkomsten uit de tarieven. Bij de eerstvolgende vaststelling van de tarieven verwerkt de Autoriteit Consument en Markt het verschil in de tarieven.

6. Artikel 42 E-wet

1 De tarieven treden in werking op een door de Autoriteit Consument en Markt te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven.

2 Indien op 1 januari de tarieven voor het volgende jaar nog niet zijn vastgesteld, gelden de tarieven tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven voor het volgende jaar.

3 Iedere netbeheerder legt een exemplaar van de voor hem geldende tarieven voor een ieder ter inzage in al zijn vestigingen.